

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การหาราสารเป็นพิษบางชนิดในเครื่องอุปโภค บริโภค โดยวิธีการอ่าน
รังสีนิวตรอนพลังงานสูง

วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต (สาขาวิชิติก) 2521
ชื่อผู้ทำ วิวัฒน์ นิติวนันท์

บทคัดย่อ

การหาราสารเป็นพิษบางชนิดในเครื่องอุปโภค บริโภค โดยวิธีการอ่าน
รังสีนิวตรอนนี้ ได้ยกตัวอย่างการหาราประอหในครีมทาหน้า 3 ชนิดและหาค่ามูกในผักกาดทอง
กระป่อง (เกี่ยมฉ่าย) และผักกาดทองผสมกระป่อง (ชีเช็กฉ่าย) วิธีวิจัยกระทำโดยการอ่าน
รังสีนิวตรอนพลังงาน 14.3 MeV และวิเคราะห์โดยใช้ปฏิกิริยาโนเวลลี่ร $^{200}\text{Hg}(n,2n)^{199m}\text{Hg}$
และ $^{124}\text{Sn}(n,2n)^{123m}\text{Sn}$ การซึ่งตัวนิวเคลียร์รังสีกระทำได้โดยวัดแกมมาสเปกตรัม⁺
ทั้งนี้ใช้เครื่องวัดรังสีแกมมาแบบ NaI(Tl) ขนาด 3×3 นิ้วประกอบกับเครื่อง Multi -
channel analyzer ขนาด 400 channels

ในการวิเคราะห์ราประอหและค่ามูกในสารตัวอย่างได้ใช้วิธีเบรี่ยบเทียบ
และวิธี Internal standard ตามลำดับ ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดความคลาดเคลื่อนซึ่งเกิด⁺
จากปรากฏการ Self-shielding และ Self-absorption ผลของการวิเคราะห์
ประอหในครีมทาหน้าชนิดต่างๆ ปรากฏว่ามีประอหผสมอยู่ดังแต่ 2.99 มิล 4.55 เปอร์เซนต์
และการวิเคราะห์ค่ามูกในน้ำผักกาดทองกระป่องและผักกาดทองผสมกระป่องมีปริมาณ
1.01 และ 0.46 กรัมต่อลิตรตามลำดับ ส่วนปริมาณค่ามูกในเนื้อผักกาดทองกระป่องและ
ผักกาดทองผสมกระป่องมีค่า 0.69 และ 0.35 กรัมต่อลิตรซึ่งหมายความว่า

Title   Determination of some Poisonous Substances in the
Commercial Goods by Mean of Fast Neutron Activation
Analysis

Thesis   Master of Science(Physics) Chiang Mai University 1978

Name   Wiwat Nitiwaranant

ABSTRACT

Some poisonous substances in the commercial goods can be investigated by mean of fast neutron activation analysis. The search of poisonous substances such as mercury in three mercury facial creams and tin in canned pickled cabbages and mixed vegetables was carried following the 14.3-MeV neutron bombardment through the nuclear reactions $^{200}\text{Hg}(n,2n)^{199m}\text{Hg}$ and $^{124}\text{Sn}(n,2n)^{123m}\text{Sn}$, respectively. Identification of the product radio-nucleides was made through gamma ray spectrum measurement using the 3x3 in . NaI(TL) detector and the 400-channel pulse height analyser.

In analysis of mercury and tin mixtures in the samples, comparison and internal standard methods were employed so as to reduce the errors rising from self-shielding and self-absorption . The mercury content found in various facial creams ranged from 2.99% to 4.55 %. The tin content found in the juice of canned pickled cabbages and mixed vegetables was reported at 1.01 and 0.46 gm/litre ,respectively. The tin content in the vegetable part was reported at 0.69 and 0.35 gm/kg for pickled cabbages and mixed vegetables , respectively .